

پرسشنامه فرسودگی شغلی گلدارد (GBI)

همکار گرامی

این پرسشنامه را با گذاشتن علامت ضربدر (*) بر روی نشانه (i) مناسب در هر یک از مقیاس‌های اندازه‌گیری زیر، پاسخ دهید.

برای مثال:

کاملاً موافق	موافق	نسبتاً موافق	نمی‌دانم	نسبتاً مخالف	مخالف	کاملاً مخالف
I	I	I	I	I	I	I

در این مثال علامت * به معنی موافق است.

- ۱- نگرشی مثبت به مشاوره و روان‌درمانی دارم و فکر می‌کنم که کار واقعاً باارزشی است.

کاملاً موافق	موافق	نسبتاً موافق	نمی‌دانم	نسبتاً مخالف	مخالف	کاملاً مخالف
I	I	I	I	I	I	I
- ۲- در روز کارهای بسیار زیادی هست که باید انجام دهم.

کاملاً موافق	موافق	نسبتاً موافق	نمی‌دانم	نسبتاً مخالف	مخالف	کاملاً مخالف
I	I	I	I	I	I	I
- ۳- من همیشه با مراجعان به عنوان انسان و شخص ارتباط برقرار می‌کنم، و با آنها صرفاً به عنوان مراجعان یا موردهایی که باید رسیدگی شوند، رفتار نمی‌کنم.

کاملاً موافق	موافق	نسبتاً موافق	نمی‌دانم	نسبتاً مخالف	مخالف	کاملاً مخالف
I	I	I	I	I	I	I
- ۴- همیشه تمایل دارم کار بیش از حد انجام دهم.

کاملاً موافق	موافق	نسبتاً موافق	نمی‌دانم	نسبتاً مخالف	مخالف	کاملاً مخالف
I	I	I	I	I	I	I
- ۵- زندگی شخصی من در اثر کار مشاوره‌ام رنج‌آور شده است.

کاملاً موافق	موافق	نسبتاً موافق	نمی‌دانم	نسبتاً مخالف	مخالف	کاملاً مخالف
I	I	I	I	I	I	I
- ۶- احساس می‌کنم مثل این که نیاز دارم اشتباهات و بی‌کفایتی‌های خود را پنهان کنم.

کاملاً موافق	موافق	نسبتاً موافق	نمی‌دانم	نسبتاً مخالف	مخالف	کاملاً مخالف
I	I	I	I	I	I	I
- ۷- وقتی به خانه می‌روم معمولاً مراجعانم را فراموش می‌کنم و به بقیه زندگی‌م می‌پردازم.

کاملاً موافق	موافق	نسبتاً موافق	نمی‌دانم	نسبتاً مخالف	مخالف	کاملاً مخالف
I	I	I	I	I	I	I

- ۸- مراجعان را برای مشکلاتشان سرزنش نمی‌کنم.
 کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی‌دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق
 I ..... I ..... I ..... I ..... I ..... I I
- ۹- معمولاً با انتظاری لذت‌بخش منتظر آمدن مراجعان هستم.
 کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی‌دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق
 I ..... I ..... I ..... I ..... I ..... I I
- ۱۰- کارهای انجام نشده بسیاری وجود دارد، و من نمی‌توانم کارم را آنطور که فکر می‌کنم بهترین است انجام دهم.
 کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی‌دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق
 I ..... I ..... I ..... I ..... I ..... I I
- ۱۱- نظام کاری نیاز به تغییر دارد، اما من قدرت تغییر آن را ندارم.
 کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی‌دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق
 I ..... I ..... I ..... I ..... I ..... I I
- ۱۲- اغلب دلم می‌خواهد به مراجعان بگویم: «فکر می‌کنید فقط شما مشکل دارید، و من مشکلی ندارم؟»
 کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی‌دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق
 I ..... I ..... I ..... I ..... I ..... I I
- ۱۳- برای من راحت و آسان است که درباره احساساتم با دیگر مشاوران و روان‌درمانگران صحبت کنم.
 کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی‌دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق
 I ..... I ..... I ..... I ..... I ..... I I
- ۱۴- احساس می‌کنم از لحاظ هیجانی تهی شده‌ام.
 کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی‌دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق
 I ..... I ..... I ..... I ..... I ..... I I
- ۱۵- اصلاً نمی‌توانم با برخی از مراجعانم کنار بیایم.
 کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی‌دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق
 I ..... I ..... I ..... I ..... I ..... I I
- ۱۶- احساس می‌کنم مثل این که توانایی ارتباط برقرار کردن با احساسات بعضی مراجعان را دارم از دست می‌دهم.
 کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی‌دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق
 I ..... I ..... I ..... I ..... I ..... I I
- ۱۷- کار مشاوره و روان‌درمانی کلاً یک خدمت بدون پاداش است.
 کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی‌دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق
 I ..... I ..... I ..... I ..... I ..... I I
- ۱۸- مردم احترام بسیاری برای مشاوران و روان‌درمانگران قائلند.
 کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی‌دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق
 I ..... I ..... I ..... I ..... I ..... I I

۱۹- بسیاری از مراجعان سزاوار رنج کشیدن هستند، برای این که برطبق معیارهای اخلاقی مناسب زندگی نمی کنند.

کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق

I I

۲۰- واقعاً نیاز دارم که مدتی کار مشاوره و روان درمانی را کنار بگذارم.

کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق

I I

۲۱- احساس گرم و دوستانه ای نسبت به مشاوران و روان درمانگران همکارم دارم.

کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق

I I

۲۲- معتقدم سطح کیفی کار مشاوره و روان درمانی من در حال بهتر شدن است.

کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق

I I

۲۳- ارتباط من با مراجعان در اثر نگرش های منفی ام رنج آور شده است.

کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق

I I

۲۴- اغلب وقتی که می شنوم مراجع مرتکب چه اعمالی شده است، احساس خشم می کنم.

کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق

I I

۲۵- احساس می کنم از لحاظ جسمی سالم و پرانرژی هستم.

کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق

I I

۲۶- مراجعان همیشه زیاده خواه و خودمحورند و نسبت به تلاش های من قدرشناس نیستند.

کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق

I I

۲۷- کار مشاوره و روان درمانی باعث پیشرفت من در زندگی می شود و به من القاء می کند که به پیش بروم.

کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق

I I

۲۸- کار مشاوره و روان درمانی انرژی زیادی از من می گیرد و من انرژی به اندازه کافی ندارم که برای خانواده و دوستانم بگذارم.

کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق

I I

۲۹- احساس می کنم مراجعان مرا خسته می کنند.

کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق

I I

۳۰- نمی‌توانم در محل کار مشاوره فشارهای درونی‌ام را تخلیه کنم، من باید در همه حال آرام، صبور و مراقب باشم.

کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی‌دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق
I ..... I ..... I ..... I ..... I ..... I I

۳۱- احساس می‌کنم مجذوب و شیفته ارزش کار مشاوره و روان‌درمانی هستم.

کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی‌دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق
I ..... I ..... I ..... I ..... I ..... I I

۳۲- اغلب تحت تأثیر احساسات و هیجانات منفی مراجعان قرار می‌گیرم و خودم هم احساس آشفتگی یا خشم می‌کنم.

کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی‌دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق
I ..... I ..... I ..... I ..... I ..... I I

۳۳- اغلب تمایل دارم که مراجع هر چه زودتر برود.

کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی‌دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق
I ..... I ..... I ..... I ..... I ..... I I

۳۴- من می‌دانم که سرپرستم درباره عملکرد من به عنوان یک مشاور یا روان‌درمانگر، چه نظری دارد.

کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی‌دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق
I ..... I ..... I ..... I ..... I ..... I I

۳۵- مؤسسه‌ای که برای آن کار می‌کنم واقعاً برای من ارزش قائل است و کار من در آنجا مورد قدردانی قرار می‌گیرد.

کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی‌دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق
I ..... I ..... I ..... I ..... I ..... I I

۳۶- احساس ناامیدی می‌کنم، هیچ‌کس نمی‌تواند به همه مشکلات محیط کار سروسامان بدهد.

کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی‌دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق
I ..... I ..... I ..... I ..... I ..... I I

۳۷- بندرت پاسخ‌های غیرارادی و بدون تعمق یا تفکر می‌دهم.

کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی‌دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق
I ..... I ..... I ..... I ..... I ..... I I

۳۸- کار مشاوره و روان‌درمانی به من احساس رضایتی را که در ابتدا انتظار داشتم از آن به دست آورم، داده است.

کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی‌دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق
I ..... I ..... I ..... I ..... I ..... I I

۳۹- احساس می‌کنم بیشتر مواقع کاملاً زودرنج، تندخو و تحریک‌پذیر هستم.

کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی‌دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق
I ..... I ..... I ..... I ..... I ..... I I

۴۰- بندرت احساس تنش و ناراحتی می‌کنم.

کاملاً مخالف   مخالف   نسبتاً مخالف   نمی‌دانم   نسبتاً موافق   موافق   کاملاً موافق
I ..... I ..... I ..... I ..... I ..... I I

پرسشنامه فرسودگی شغلی گلدارد (GBI)

پرسشنامه فرسودگی شغلی گلدارد^۱ شاخصی برای تعیین میزان فرسودگی شغلی مشاوران و روان‌درمانگران است و توسط دیوید گلدارد^۲ (۱۹۸۹) ساخته شده است. این پرسشنامه یک مقیاس درجه‌بندی هفتگانه است و دارای ۴۰ آیتام یا ماده بوده و به روش لیکرت^۳ ساخته شده است. در روش لیکرت، ابتدا تعداد زیادی از اظهار نظرهای مساعد و نامساعد در رابطه با نگرش نسبت به یک موضوع درباره گروه بزرگی از آزمودنی‌ها اجرا می‌شود. آزمودنی‌ها نظر خود را به صورت پاسخ‌های «کاملاً موافقم، موافقم، نظری ندارم، مخالفم، کاملاً مخالفم» در برابر هر یک از اظهار نظرها مشخص می‌کنند (شریفی، ۱۳۷۲؛ ص ۴۱۷).

پرسشنامه فرسودگی شغلی گلدارد یک مقیاس طبقه‌ای مرتب شده^۴ است و طبقه‌های آن در یک معنای کمی با یکدیگر ارتباط داشته، در مقیاسی با طبقه‌های مرتب شده بیان می‌شود. در پرسشنامه‌های شخصیتی، اغلب گزاره‌های خاصی وجود دارد که پاسخ‌دهنده موظف است طرز فکر خود را نسبت به آن گزاره در مقیاسی که دارای طبقه‌های «کاملاً موافق، موافق، بی تفاوت، مخالف، کاملاً مخالف» است مشخص کند. در اینجا طبقه‌ها با نظم و ترتیب مشخصی مرتب می‌شود و به همین دلیل این نوع مقیاس را طبقه‌ای مرتب شده گویند (هومن، ۱۳۷۳؛ ص ۱۹۱ و ۱۹۲).

روش اجرا و نمره‌گذاری

پرسشنامه فرسودگی شغلی گلدارد توسط مشاور یا روان‌درمانگر تکمیل می‌گردد و دارای دستورالعمل ویژه‌ای است. از آزمودنی خواسته می‌شود که با گذاردن علامت (*) بر روی نشانه (I) در هر یک از مقیاس‌های اندازه‌گیری، به پرسشنامه پاسخ دهد.

روش نمره‌گذاری به این ترتیب است که هر ماده GBI نمره‌ای از ۱ تا ۷ می‌گیرد. ماده‌های شماره ۱، ۳، ۴، ۷، ۸، ۹، ۱۳، ۱۸، ۲۱، ۲۲، ۲۵، ۲۷، ۳۱، ۳۴، ۳۵، ۳۷، ۳۸، ۴۰ به صورت زیر نمره‌گذاری می‌شوند:

کاملاً مخالف	۷
مخالف	۶
نسبتاً مخالف	۵
نمی‌دانم	۴
نسبتاً موافق	۳
موافق	۲
کاملاً موافق	۱

ماده‌های شماره ۲، ۵، ۶، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۹، ۲۰، ۲۳، ۲۴، ۲۶، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۲، ۳۳، ۳۶، ۳۹ به صورت زیر نمره‌گذاری می‌شوند:

کاملاً مخالف	۱
--------------	---

^۱ - Geldard Burnout Inventory (GBI)

^۲ - David Geldard

^۳ - Renisis Likert

^۴ - ordered categorical scale

۲	مخالف
۳	نسبتاً مخالف
۴	نمی دانم
۵	نسبتاً موافق
۶	موافق
۷	کاملاً موافق

از آزمودنی خواسته می شود که پس از تکمیل پرسشنامه، نمره را در سمت راست صفحه در کنار هر ماده بنویسد. برای بدست آوردن نمره کل فرسودگی شغلی، نمرات همه ماده‌ها با یکدیگر جمع می شود و با استفاده از کلید پرسشنامه نتایج آن تفسیر می گردد.

www.mhrn.net